

Biografiske Data om Generalmajorerne W. T. og J. T. Wegener.

Samlede af **Johan Theodor Wegener** og **Carl Johan Anker**.

Med en Stamtavle.

Den her omhandlede Familie Wegener, der siden 11. April 1776 har havt dansk Indfødsret, nedstammer fra en Raadsherre Wegener i den lille hannoveranske By *Nienburg a. d. Weser*. Denne skal med sin Hustru, der blev 83 Aar gl., og overlevede sin ndf. omtalte Søn, have havt 16 Børn, af hvilke dog kun 3 bleve voxne, nemlig foruden 2 Døttre, begge efter hinanden gifte med en Kjøbmand Hagedorn i Nienburg, den ældste Søn *Johan Theodor Wegener*, f. i Nienburg omtr. 1690. Han studerede i Halle, kom saa til Berlin som Sekretær hos en Adelsmand og omtr. 1712 til Kiel for at søge Ansættelse ved Universitetet, men blev af Administratoren Christian August antaget til Lærer for de fyrstelige Børn; det nævnes, at W. har undervist Prindsesse Johanne Elisabeth, den senere Fyrstinde af Anhalt-Zerbst og Moder til Kejserinde Cathrine II., i Mathematik og andre Videnskaber. Senere, omtr. 1719, kom han som Pagehovmester og Advokat til Eutin, Christian Augusts og efter ham hans 3 Sønners Residens som Fyrst-Biskopper af Lybek; 3. Dec. 1727 udnævntes han tillige til Kancellisekretær og 16. Febr. 1734 til virkl. Kancelliraad, men fraaadte nu Advokaturen. Senere skal han være bleven Justitsraad, d. e. Medlem af Justitskollegiet, og døde omtr. 1744 i Eutin. 18. Juni 1717 havde han i Stettin ægtet *Johanne Juliane Braun*, Datter af Heinrich Christoph Braun fra Leipzig¹⁾. Af deres 8 Børn have flere havt Berøring med

¹⁾ Familieoptegnelser. Meddelelser fra det storhertugl. Hus- og Central-

Stamtavle over Familien Wegener,

som siden 1776 har havt Indfødsret i Danmark.

N. N. Wegener,

Raadsherre i Nienburg a. d. Weser. 16 Børn, af hvilke den ældste var

Johan Theodor Wegener,

f. i Nienburg c. 1690, † i Eutin c. 1744, fyrst.-biskoppelig Pagehovmester og Justitsraad;
g. i Stettin ¹⁸/₆ 1717 m. Johanna Juliana Braun (fra Leipzig).

Johan Jacob W.,
f. i Kiel ¹²/₈ 1718.
† 1790, holstensk
Justitsraad, hes-
sisk Gehejme-Re-
gj-raad, g. m. . . .,
† 1797. (1 Barn).

Carl Frederik W.,
f. Eutin ¹²/₁₀ 1720.

Johan Andreas W.,
f. Eutin ¹⁵/₆ 1722.

Wilhelm Theodor Wegener,
f. Eutin ⁸/₃ 1724, † Kbhvn. ¹¹/₅ 1792,
Generalmaj. (Excellence), Ridder (S. K.)
af Db. Indfødsret ¹¹/₄ 1776. G. ¹⁸/₁
1751 m. Christiane Henriette Doro-
thea Walther.

Otto Christian W.,
f. ²/₂ 1725, † ²¹/₇
s. A.

Otto August W.,
f. ⁹/₂ 1727, †
Lærer v. Land-
kadetkomp.
1761—62.

Magdalene Cathrine W.,
f. ²⁶/₂ 1728, † 1798 i
Eutin, ugift.

Ferdinand Georg W.,
f. ³/₈ 1730, Læge i
Eckernförde.

Dorothea W.,
levede 1798 ugift
i Hanau.

Johan Theodor Wegener,
f. Trittau ⁶/₃ 1752, † Frede-
ricia ⁸/₃ 1819, Generalmajor.
S. K. af Db. og Dbmd., g.
1788 m. Amalie Dorothea
Bluhme, f. ⁴/₅ 1765, † 1825.
Enke e. Dr. E. Salholt.

Adoptiv sønner:

Wilhelmine Marselia Chri-
stiane W., f. ²⁴/₇ 1754, †
1837, g. m. Justitsraad, Gen-
Administrator v. Talloeriet
Marcus Nissen Westermann,
f. i Surdalen ¹⁰/₂ 1745, † i
Christiania ¹²/₁₁ 1834.

Juliane Dorothea Johanne
W., f. ⁹/₁₁ 1756, † ³¹/₁₂ 1788.
g. ²⁹/₇ 1774 m. Hofagent.
Grosserer Carl Heinrich
Thalbitzer, f. Berlin ²⁰/₁₂
1738, † Kbhvn. ²⁹/₁₁ 1786.

Hedevig Conradine Ernestine
Christine W., f. ⁷/₄ 1763,
† Storhammer ¹⁴/₁₂ 1846,
g. ²/₇ 1784 i Slesvig m.
senere Statsraad Carsten
Tank Anker, f. ¹⁷/₁₁ 1747,
† ¹⁸/₃ 1824.

Carl Ludvig Weyener, f.
Gottorp ²⁹/₁ 1770, † Næstved
¹²/₁₂ 1829. Kammerherre,
Oberst, g. 1805 m. Anna
Margrethe Røttger, f. ⁴/₅ 1787,
† ²⁸/₈ 1863.

Ernst Friedrich
W., † 1808, Dr.
med., Fysikus i
Eckernförde.

Christian Grego-
rius Godenius Sal-
holt W., f. ¹⁹/₄ 1782,
† Bremen ²¹/₆ 1814,
Kaptejn, g. 1808 m. Ca-
roline Elisabeth Linde-
mann, f. ³/₄
1867. (Ej Børn).

Just Eiler Salholt
W., f. ²¹/₈ 1783, † Ny-
borg ¹²/₆ 1844. Kammer-
herre, Major, Amts-
forvalter, g. ¹¹/₄ 1810
m. Amalie Meincke, f.
i Kbhvn. ⁵/₇ 1787, † ¹⁴/₁₂
1849. (Ej Børn).

Julius Henrich We-
gener, f. i Wedel ²⁸/₈
1806, † Rønne ³/₁₁
1865, Kammerherre.
Amtmand, g. ³⁰/₇ 1840
m. Marie Sophie Fre-
derikke Brock, f. ⁷/₁₀
1815, † ³¹/₅ 1887.

Anna Margrethe W.,
f. ¹⁸/₈ 1808, † ³¹/₈
1875, g. ¹⁴/₆ 1828 m.
Generalmaj., Kam-
merherre Henrik Gis-
pert Castenschiold til
Borreby, f. ³⁰/₁ 1783,
† ¹/₂ 1856. Han g. 1° m.
Augusta Frederikke
Castenschiold, sep.

Johan Theodor We-
gener, f. i Wedel ²⁵/₂
1810, Kammerherre,
Oberst, g. ²/₁₀ 1852
m. Marie Charlotte
Emilie Grotrian, f. ⁷/₂
1827.

Caroline Louise Do-
rothea W., f. ¹⁰/₃ 1813,
† ¹⁹/₁₂ 1867, g. ⁵/₇
1833 m. Overauditor,
Herredsfoged Peter
Ludvig Ditlev Flindt,
f. ²⁶/₁₁ 1799, † ¹⁴/₁₂
1857.

Ida Hortensia W.,
f. ⁶/₇ 1815, † ²⁰/₅
1891, g. ⁹/₆ 1843 m.
General Gustav Ca-
stenskjold, f. ¹²/₉ 1815,
† ¹²/₃ 1886.

Christian Carl We-
gener, f. Næstved ⁶/₉
1817, Oberst, g. ⁹/₃
1849 m. Louise An-
toinette Lillienkjold,
f. ²/₇ 1817.

Carl Ludvig Frederik Wegener,
f. ³/₅ 1847, Landbrugskandidat,
fh. Ejer af Grønnegaard og
Kirkegaard v. Kbhvn.. g. 1° ³⁰/₅
1874 m. Juliane Karen Andrea
Bagge, f. ³¹/₇ 1850, † ²⁷/₄ 1875.
— 2° ²⁶/₆ 1880 m. Alma Magda-
lene Olivia Jacobs, f. ¹¹/₂ 1854,
Enke e. Ingeniør H. H. R. Brandt.

Augusta
Margrethe
W., f. ¹¹/₁
1854, † ²⁰/₁
1859.

Carl W.,
f. ²²/₂ 1858,
† ²⁰/₉ 1860.

Johanne
Charlotte
W., f. ¹³/₂
1859, † ²¹/₁₀
1886.

Marie
Caroline
W., f. ⁴/₃
1860, † ²⁰/₇
s. A.

Carl Theodor We-
gener, f. ²⁸/₉ 1862,
Kammerjunker,
Prmlnt. i Liv-
garden.

Anna Louise Ca-
roline W., f. ⁸/₇
1850, g. ¹⁵/₇ 1879
m. Jørgen Peter
Ingerslev la Cour,
f. ¹/₃ 1831, † ²⁶/₃
1892, Ejer af Raa-
ballegaard.

Eleonore
Margrethe
W., f. ⁸/₃
1852, † ⁶/₁₀
1872.

Christian
Ludvig W.,
f. ¹⁹/₁ 1854,
† ¹¹/₃ 1862.

Julie Andrea Marie W.,
f. ²⁴/₄ 1875.

Erik Julius Henrik W.,
f. ²³/₁₁ 1884.

Aage Christian Theodor W.,
f. ²⁷/₆ 1888.

Danmark (se Stamtavlen), men fuldt ud knyttet til dette Land blev kun den fjerde Søn:

Wilhelm Theodor Wegener,

født i Eutin 8. Marts 1724. I sit 19. Aar kom han til Universitetet i Helmstedt i Brunsvig, hvor han i 2 Aar studerede Retsvidenskab, men tillige lagde sig efter sit Yndlingsfag Matematik. Han blev derefter Amtssekretær i Trittau hos den storfyrstelige Amtmand, Overjægermester Bredal, og skal senere have holdt Forelæsninger i Matematik og dermed beslægtede Fag for Officererne i Rendsborg. Dette gav Anledning til, at Grev Conr. Vilh. Ahlefeldt, som da var Chef for det i Holsten garnisonerende Livregiment Dragoner og i 1755 blev Overkrigssekretær, fra 30. Okt. 1756 fik W. kaldet til Kjøbenhavn som Lærer i Matematik ved Landkadetkompagniet¹⁾; 26. Okt. forud havde han faaet Karakter af Overkonduktør af Ingeniørkorpset med Kaptejnløjtnants Rang. W., der fra kompetent Side omtales som en ypperlig Lærer²⁾, kom tillige til at undervise de 3 unge hessiske Prindsere, der opdroges i Kjøbenhavn. Da den næstældste af disse, den senere Landgrev Carl, (D. biogr. Lex. III., 360 ff.) 1766 ægtede Christian VII's Søster, Prindsesse Louise, overtog W., der samtidig (23. Aug.) fik Bestalling som Ingeniørmajor og Oberstløjtnant af Infanteriet, Forvaltningen af det unge Herskabs Hof, og, da dette Aaret efter forlod Kjøbenhavn, gik W. 21. Nov. 1767 af fra Kadetkompagniet med 700 Rdl. i Pension. „Seiner mir angerühmten oeconomischen Einsicht wegen“ kaldte Kongen ham imidlertid ved Kabinetsordre af 10. Dec. 1770, d. e. i de samme Dage, som Struensee blev Maitre des requêtes, fra Prinds Carls lille Hof paa Gottorp Slot til Kjøbenhavn og udnævnte ham til Hofintendant. Reverdil siger³⁾,

arkiv i Oldenburg, indhentede af Kapt. H. W. Harbou, der ogsaa paa andre Punkter har suppleret og korrigeret de samlede Oplysninger.

¹⁾ Sammen med ham var hans Broder *Otto August Wegener* en Tid lang (^{29/4} 1761—^{6/10} 1762) Lærer v. Landkadetkompagniet i Filosofi, Historie og Ortografi.

²⁾ W. H. F. Abrahamson i *Dansk Minerva*, 1786, S. 292; jvf. Molbech, *Hist. biogr. Samlinger*, S. 387 ff.

³⁾ *Struensee et la cour de Copenhague* (Paris, 1858), S. 180 f.

at han i denne Post virkede „avec autant d'intelligence que d'intégrité“, og at W.'s Reformer i Hofholdningen var det eneste, Struensee havde at anføre, naar han skulde nævne de store Bespærelser, han havde indført. De vigtigste af Reformerne bestode i Inddragelse af en Del Sinekurer og Pensioner, Indskrænkninger i Hesteholdet og Byggeriet, samt kontrollerende Forholdsregler til Forebyggelse af Underslæb og Tyverier. Det var ogsaa efter W.'s Forslag, at Pagekorpset ophævedes og Page-tjenesten udførtes af de ældste Kadetter¹⁾.

Efter Struensees Fald forblev W. foreløbig i sin Stilling og benyttedes derhos i forskellige Tilfaldshverv udenfor denne. Saaledes indtraadte han i den under 6. Maj 1772 nedsatte Kommission, der skulde ordne de kongelige Skuespils Bestyrelse og Økonomi, og som gik over til at blive Theaterdirektion. Han var her Konferentsraad A. G. Carstens (D. biogr. Lex. III, 396 ff.) en trofast og betydningsfuld Støtte i Oppositionen mod de Foranstaltninger, som Kommissionens Formand, Generalløjtnant Køller-Banner, egenmægtig forsøgte at gennemføre til Skade saavel for den gode Smag som for de *danske* Skuespil; allerede 22. Febr. 1773 udtraadte W. imidlertid af Direktionen²⁾, og den Virksomhed, der kort efter overdroges ham som Medlem af en Kommission til Enkekassevæsenets Ordning, blev heller ikke af lang Varighed³⁾. Den nye Regjering søgte efter Haanden at fjerne de Personligheder, der havde været nærmest knyttede til den foregaaende, fra Hoffet og Hovedstaden. For W.s Vedkommende, maa en yderligere Grund søges i hans nøje Forhold til Prinds Carl af Hessen, der ikke hørte til Enkedronningens Venner. Prindsen var den Gang, som eventuel Overgeneral under den truende Krig med Sverig, i Norge, hvorhen hans Gemalinde mod deres Ønske havde maattet følge efter. Der skal have været arbejdet paa at faa Fyrsteparret, da det efter noget over et Aars Forløb atter forlod Norge, tilbage til Kjøben-

¹⁾ J. K. Høst: Clio, II, S. 212 f. — Som Hofintendant omtales W. fremdeles i Hist. Tidsskr. 2. R. IV, S. 701; 3. R. V, S. 464 og VI, S. 496, (L. 6 f. n. skal *Søn* være *Sønnesøn*) og 500, samt 6. R. IV, S. 33 og 63.

²⁾ Overskou, den danske Skueplads, II, S. 486 ff.; III, S. 10 f., 18 f., 31.

³⁾ Livsforsikringsanstaltens Festskrift, 1892, S. 30.

havn, og uagtet W., skjønt han ikke lagde Skjul paa sin Hengivenhed for sit gamle Herskab, sikkert ikke kunde mistænkes for at deltage i slige haabløse Intriger, besluttede man dog at inddrage hans Embede under Paaskud af, at den ham anviste Virksomhed let kunde give Anledning til Rivninger med Overhofmarskallen, Grev C. F. Holstein-Ledreborg¹⁾.

Da ved denne Tid den tidligere gottorpske Del af Holsten endelig forenedes med den kongelige, fandt man her en passende Anvendelse for W.'s Arbejdsdygtighed. 21. Septbr. 1773 fik han med Karakter af Generalmajor Bestalling som Generaldirektør for Landmaalingen i Hertugdømmerne samt Paalæg om at foretage Undersøgelser med Hensyn til en Kanal mellem Østersøen og Nordsøen — et Værk, som man haabede skulde knytte de to hidtil adskilte Dele af Holsten til hinanden ved et Baand af fælles økonomiske Interesser. W. tog personlig ivrig Del i de for Undersøgelserne nødvendige Opmaalinger. Hans første Plan gik ud paa en Kanal fra Kiel til Glückstadt, altsaa i Hovedsagen den samme Tanke, der nu om faa Aar kan ventes fuldført, men som den Gang blev opgivet baade af økonomiske og, til Dels i det mindste, af politiske Grunde²⁾. Endelig 5. Marts 1777 approberedes den Linie, som kom til Udførelse; om Høsten s. A. begyndtes Udgravningerne, og 7 Aar senere, 21. Okt. 1784, kunde W. i et endnu bevaret Brev til sin Svigersøn, den bekendte Carsten Anker, beskrive en Sejlads, han 3 Dage forud havde foretaget fra Kiel til Rendsborg med et Kanalskib af 8½ Fods Dybtgaaende, trukket af 4 Heste.

Som anført fik W. under 11. Apr. 1776 dansk Indfødsret i Henhold til den under 15. Jan. s. A. derom udgivne Føforordning.

I disse Aar residerede Prinds Carl af Hessen paa Gottorp og det nærliggende Louisenlund. W. havde altsaa god Lejlighed til at vedligeholde Forbindelsen med Prindsen og antoges at være i høj Gunst hos denne, hvilket ogsaa gjaldt hans ældste Broder, *Johan Jacob Wegener*, der nogle Aar forud var traadt

¹⁾ Ny kgl. Samling, fol., Nr. 715 c. (Wasserschlebes Optegnelser).

²⁾ J. K. Høst, Christian VII (paa Tydsk) I, S. 237 ff. Hist. Tidsskr. 6. R. IV, S. 87 ff.

over fra holstensk¹⁾ til hessisk Tjeneste som Regjeringsraad, siden Gehejmeregjeringsraad og Konsistorialdirektor i Hanau. Bekjendt er det, at Magnus Beringskjold søgte Brødrene W.s Hjælp til at træde i Forbindelse med Prins Carl, og at hans hemmelige Korrespondance med Regjeringsraaden kom til at spille en Rolle i Højforræderprocessen imod ham, skjönt Anledningen til den nærmest synes at have været Ønsket om at udvirke personlige Begunstigelser for Beringskjolds yngste Søn Thomas, hvis Angivelser bleve Grundlaget for Processen²⁾.

Efter Regjeringsforandringen 1784 fik Prindsen atter Indflydelse, navnlig i Militærsager, og W., der, som tidligere nævnt, samme Aar førte Kanalanlægget til Ende, blev kort efter ansat som Chef for Landkadetkompagniet (Bestalling af 18. Febr. 1785), i hvilken Stilling han virkede til sin Død, idet man dog paa flere Maader drog anden Nytte af hans tekniske og administrative Duelighed. Saaledes blev han 18. Marts 1785 Medlem af en Kommission vedrørende Kanalvæsenet, 28. Apr. 1787 af en lignende vedrørende Sorø Akademis Omdannelse, hvad der stod i Forbindelse med, at man paatænkte at flytte Kadetkompagniet til Sorø. 23. Jan. 1789 udnævntes han til Deputeret i Admiralitets- og Kommissariats-Kollegiet og 23. Marts 1791 beordredes han til at overtage den Del af Hofmarskallatsforretningerne, der vedrørte Hofholdningen og det kgl. Kapel, i hvilken Anledning tillige Forvaringen af Kronregalierne paa Rosenborg Slot overleveredes ham af en Kommission bestaaende af Overjægermester, (den tidligere Overhofmarskal) Grev Holstein, Overceremonimester v. Kalckreuth og Overfalkoneremester de la Calmette³⁾.

W. havde 14. Dec. 1787 faaet Rang med Gehejmeraader (I. Kl. Nr. 12, altsaa med Titel af Excellence), 13. Nov. 1789 reserveret Generalløjtnants Anciennitet fra 23. Okt. s. A., og blev

¹⁾ Han var 1749 Justitsraad og Hofretsadvokat i Kiel, 1756 Regjeringsadvokat (Obersachwalter).

²⁾ Hist. Tidsskr. 5 R. I, Reg.; se dog navnlig S. 745 f.

³⁾ Sjøel. Tegn. Nr. 194/1785 (jvf. Medd. fra Rentekammerark., 1877, S. 29 ff.) og 888/1787 (jvf. F. T., Træk af Landkadetakademiets Hist., 1886, S. 47 f.). Garde, Efterretn. om den d.-n. Sømagt IV, S. 122. Rentekammerets Resolutionsprot. 1791, samt Kgl. Reskript af 19/4 s. A. i Familiens Eje.

ved Kronprinds Frederiks Formæling 31. Juli 1790 som Nr. 1 af 14 Riddere dekoreret med Dannebrogordenens hvide Baand.

W. havde altid med Forkjærlighed givet sig af med Konstruktion af matematiske Instrumenter, som han til Dels forfærdigede med egen Haand. Et af disse, et Niveleerinstrument, kjøbtes efter hans Død til Ingeniørkorpsets Instrumentsamling, og i Videnskabernes Selskabs Skrifter findes en lille Beskrivelse af ham over et „Mikrometer“, han havde opfundet, „til at bedømme Afstanden af et Corps Tropper saavel Infanterie som Cavallerie, fordi det grove Skyt kun da med Nytte kan bruges, naar Afstanden er bekjendt.“ Bindet bærer Aarstallet 1793, og Afhandlingen er vel derfor først offentliggjort efter W.s Død, som indtraf i Kjøbenhavn 11. Maj 1792. Paa Stenen over hans Grav skildres hans Liv og Personlighed i følgende Indskrift, forfattet af Carsten' Anker:

Orden i Tanker og Handlinger, Fasthed i Grundsætninger, Nøjagtighed i Undersøgninger, Overbeviisning i Beslutninger, reene Hensigter og Nøjsomhed i Fordringer, disse vare Hans Egenskaber.

Hans Virksomhed var ej støjende, ej pralende, ej herskende; men beskeden, overlagt og uafbrudt, passende til Hans Kald; og just derfor gavnlig.

Uegennyttig og uforbeholden var Hans Vandel. Ingen Pligt var Ham ubehagelig, og hvor Han troede at kunne gavne ved Hjælp af de Videnskaber, Han elskede og dyrkede, der følede Han Selskabets Krav med Opoffrelse. Disse vare Hans Fortjenester af Staten.

Førstens Tillid, og Medborgeres Agtelse blev Hans Belønning i dette Liv.

Og *Hisset*, hvor det ærlige Hjerte, den redelige Daad, tør haabefuld knæle for *den Ewiges Throne og Dom*, der vil erkjendte Svagheder møde en salig Tilgivelse.

Allerede inden han traadte i dansk Tjeneste havde Wegener 13. Jan. 1751 ægtet *Christiane Henriette Dorothea Walther*, Datter af Husfoged i Eutin August Georg Walther. Af deres 5 Børn (se Stamtavlen) var det ældste, født i Trittau 6. Marts 1752,

Johan Theodor Wegener¹⁾.

Hans Autobiografi, under 12. Febr. 1811 indsendt til det kgl. Ordenskapitel²⁾, lyder saaledes:

¹⁾ I officielle Aktstykker og trykte Skrifter kaldes han i Reglen *Theodor Johan*. At imidlertid omstaaende Orden af Fornavnene, der bruges i Familieoptegnelser og ligeledes paa hans Ligsten, er den rigtige, bestyrkes ved, at den gjenfindes baade hos hans Farfader og hos hans Brodersøn, der er opkaldt efter ham.

²⁾ I Aaret 1882 afskrevet af C. J. Anker.

1762 d. 20de Oct. réformé Cadet.

[22 Aug.]¹⁾ 1771 Secondlieutenant ved Prinds Frederiks Regt.,
19 Aar gammel.

1772 ansat i Prinds Carl af Hessens Stab som General-Adjutant-Lieutenant og fulgte med Prindsen til Norge, hvor Prindsen tog Commandoen over den norske Armee.

1773—1777 arbejdede under General v. Huth, optog Kort over de vigtigste Egne af Norge og langs med den svenske Grændse.

1777 reiste, efter det foregaaende Aar [25 Sept.] at være bleven Premierlieutenant ved Møenske, senere Oldenborgske Regt., til Rendsborg og gjorde paa denne Reise Veien tilhest fra Kongsvinger til Helsingborg.

[1 Okt.] 1778 forsat til det Fyenske, senere Slesvigske Regt. og blev ansat ved det Slesvig-Holstenske Canalanlæg fra 1778 til 1784, da det første Skib gik gennem Canalen fra Kielerfjord til Rendsborg.

[11 Juni] 1783 blev Capitain, [18 Febr.] 1785 Stabscapitain ved det Sjællandske Jæger-Corps i Helsingør.

[22 Aug.] 1788 Compagnichef, men gjorde Tjeneste som Major.

1794 blev ansat ved Odense Canalanlæg og fra 1796 Directeur for Anlægget, indtil dette blev færdigt 1802.

1797 regulerede Nyborgs Opbyggelse efter Branden samme Aar.

[11 Maj] 1798 Major. 1801 Første-Adjutant i 5 Maaneder hos Generalmajor Moltke i Jylland.

1802 undersøgte Muligheden af Havneanlæg ved Fladstrand, deltog 1803 med Jægercorpset i en Troppesamling i Holsten.

1804 blev han Medlem af en Commission til Undersøgelse af et Canalanlæg mellem Eideren og Elben. Samme Aar [14 Dec.] Bataillons-Commandeur ved de Sjællandske Skarpskyttere.

[23 Aug.] 1805 Oberstlieutenant og marscherede mod Lauenborgs Grændse under General Ewald.

1804—1808 Chef for Sjællandske Bataillon let Infanterie²⁾.

¹⁾ De inden [] satte Data ere tilføjede.

²⁾ Om hans Virksomhed som Bataillonskommandør se C. R. Kofoed-Jensen, 19. Bataillons Historie 1790—1815, S. 54—86. Efter Andragende af

1807 førte Tropperne over Femern til Lolland for at komme Sjælland til Hjælp.

Den 20de Jan. 1808 Chef for Feltjæger-Corpsset.

1808 stod han ved Avantgarden, som under General Ewalds Commando cantonnerede mellem Kjøbenhavn og Helsingør.

Den 9de Mai 1808 Oberst, General-Quartermester og Chef for Guide-Corpsset og efter General Binzer tillige Chef for General-Quartermester-Staben. Sendtes samme Aar i Sendelse til Prinds Pontecorvo i Holsteen.

Den 20de Jan. 1809 Ridder af D. O., stod under Prinds Carl af Hessens Commando, blev d. 8de Aug. s. Aar Chef for Fyenske Regt., samt — 1813 — Commandant i Fredericia og commanderende General i Nørrejylland. [s. D. Generalmajor.]

Commandeur af D. O. d. 28de Jan. 1811 efter at have tjent i 40 Aar¹).

Fra 1. Apr. 1812 blev Wegener ansat som Kommandør for 1. Brigade af „den bevægelige Armédivision, der i Henhold til en 7. Marts s. A. med Napoleon afsluttet Traktat opstilledes i Holsten. Paa Grund af General Ewalds Sygdom fik han i Begyndelsen af Maj 1813 Overbefalingen over Divisionen, en Post, som det paa det givne Tidspunkt saa at sige var umuligt at betjene tilfredsstillende, da Regjeringens Politik stadig vaklede mellem Tilslutning til Frankrig og til de Allierede. Følgen heraf for W., der dog i øvrigt havde handlet stik imod en Ordre fra Kongen, var, at han allerede 23. Maj, sammen med Kommandanten i Altona, Wenzel Haffner, blev afsat og fik Valget imellens at stilles for Krigsret eller at skyde sig ind under den kongelige Naade. De valgte det sidste, og W. blev saa efter en kort Fæstningsarrest igjen sat i Spidsen for den nørrejydske Generalkommando, Kommandantskabet og Regimentet. Efter at han i Dec. s. A. efter Kongens Befaling havde prøvet at organisere en Folkevæbning i Jylland (med Kosakkerne som Forbilledet!), et

Kanaldirektionen erholdt W. Tilladelse til uafbrudt at fortsætte de ovenberørte Undersøgelser for et nyt Kanalanlæg.

¹) Hermed ender Autobiografien. Om W.s Virksomhed i Aarene 1800—1812 se ogsaa de udkomne Bind af Meddelelser fra Krigsarkiverne (Reg.).

Forsøg, der dog til Trods for en vel skreven Proklamation fra W. ikke faldt heldigt ud, kommanderede han Division i Jan. 1814 paa Fyen og i Maj s. A. i Kolding Egnen; begge disse Mobiliseringer vare dog som bekjendt kun af kort Varighed¹⁾.

31. Juli 1815 blev W. dekoreret med Dannebrogsmændenes Hæderstegn, og 28. Nov. 1817 med Storkorset. (Symbolum: Amor principis, amor patriæ). Han døde 8. Marts 1819 i Fredericia, hvor han hviler paa St. Michaelis Kirkegaard.

I Foraaret 1788 havde han ægtet *Amalie Dorothea Bluhme*, Datter af Kæmmerer ved Øresunds Toldkammer, Kancelliraad Chr. Albrecht Bluhme; hun var Enke efter Dr. med. Eiler Salholt i Helsingør (f. 1750, † 1784, se Ingerslev, Danmarks Læger, II, S. 569), med hvem hun havde 2 Sønner, som, da Ægteskabet med W. var barnløst, bleve adopterede af ham ifølge kgl. Bevilling af 19. Apr. 1791.

Anmærkninger til Stamtavlen.

Om *M. N. Westermann*, Student fra Trondhjems Skole 1764., se videre Medd. fra de kgl. Arkiver, 1886—88, S. 202. Han blev landsforvist 1814 efter Højesterets Dom p. Gr. af Yttringer i et privat Brev, opsnappet med Kammerjunker A. D. Gyldenpalm; jvf. Kanc. 2. Deptm., Skr. Nr. 2261 af $\frac{7}{7}$ 1814 og Nr. 3074 af $\frac{8}{9}$ s. A.; corpus delicti findes vedlagt. Han gik til sit Fødeland Norge, hvor han fandt Understøttelse hos Svogeren C. Anker. Efterkommere leve i Danmark og Holland.

Om *C. H. Thalbitzer* se Danske patric. Slægter, 1891, S. 331.

Om *C. T. Anker* se D. biogr. Lex. I, S. 273 ff. og de der citerede Skrifter, navnlig Y. Nielsen, Bidrag til Norges Hist. i 1814; Danm. Adels Aarbog, 1889, S. 14; C. J. Anker, Stamtavle o. Fam. A., Chr. 1889.

C. L. Wegener blev Seklnt. v. Fynske Inf. Reg. $\frac{17}{9}$ 1783. (Faderen havde $\frac{13}{3}$ 1779 faaet skriftligt Løfte fra Kongen om, at Sønnen ved sit fyldte 14. Aar skulde faa den første ledige Sekondløjtnants Plads i nævnte Reg., der da kommanderedes af

¹⁾ C. Th. Sørensen, Kampen om Norge, I S. 21 og 123—179; II, S. 59, 62, 101, 273.

Landgrev Carl paa hans Søns, Prinds Frederiks Vegne). $\frac{25}{4}$ 1788 til Livgarden t. F., $\frac{2}{7}$ 1790 Prmltnt., $\frac{24}{12}$ s. A. forsat til Husar Reg. (i Holsten, p. Gr. af en Duel med senere Generalmaj. C. W. Frieboe), $\frac{1}{2}$ 1792 Kammerjunker, $\frac{1}{3}$ 1799 Ritmester, $\frac{19}{7}$ 1810 Major (Anc. $\frac{13}{10}$ 1808) og Chef f. Jydske Jæger Korps (et Komp. t. Hest og et Komp. t. Fods, opløst 1814), $\frac{26}{1}$ 1813 Kammerherre, $\frac{25}{4}$ 1815 Premiermajor v. Husar Reg. og Chef f. Ulan Eskadr., $\frac{5}{2}$ 1816 Oberstltnt. v. Sjøel. Landsener Reg., $\frac{22}{5}$ 1826 kar. Oberst. — I Krigsaarene 1807—14 blev han gjentagende anvendt i særlige Hverv, se Medd. fra Krigsark. IV, S. 353, 360, 373; V, S. 157, 356; Ræder, Danmarks Krigshist. 1807—9, III, S. 539. — Hans Hustru var Datter af Gaardejer i Wedel Jürgen Caspar Röttger og Anne Margrethe, f. von Helms.

C. G. G. Salholt Wegener, Landkadet $\frac{1}{6}$ 1792, Fænr. v. Sjøel. Jæger Korps $\frac{1}{1}$ 1800 (Anc. $\frac{8}{11}$ 1798), Sekltnt. $\frac{10}{6}$ 1803, Prmltnt. $\frac{5}{4}$ 1808, kar. Kapt. $\frac{13}{6}$ 1811, Stabskapt. $\frac{10}{12}$ s. A., Komp.-chef v. Korpsets 2. Batl. $\frac{6}{5}$ 1812, R. af Db. $\frac{8}{10}$ 1813, Adjut. h. Pr. Frederik af Hessen under Kampen v. Sehested $\frac{10}{12}$ s. A., og hos Generalltnt. Kardorff ved Rhinen 1814. Jvf. Manthey, Nekrologer over Dannebrogssiddere, S. 105. — Hans Hustru var Datter af Rektor Lindemann i Meldorf.

J. E. Salholt Wegener, Landkadet $\frac{1}{1}$ 1797, Fænr. v. Fynske Inf. Reg. $\frac{1}{1}$ 1804, Sekltnt. v. 3. Jydske Inf. Reg. $\frac{9}{11}$ s. A., Prmltnt. $\frac{2}{3}$ 1808, Adjoint v. Gen.-Kvartermesterstaben $\frac{3}{6}$ s. A., Kammerjunker $\frac{13}{12}$ 1810, Stabskapt. $\frac{25}{1}$ 1812, Divisionskvartmst. $\frac{6}{7}$ 1813, Afsk. m. Majors Kar. $\frac{13}{3}$ 1824, Amtsforvalter i Holbæk $\frac{9}{3}$ s. A., Kammerherre $\frac{27}{10}$ 1828, R. af Db. $\frac{28}{6}$ 1840, Amtsforv. i Nyborg $\frac{8}{6}$ 1842. — Hans Hustru var Datter af Etatsraad, Stempelpapirforvalter Lorentz Angell Meincke og Margr. Amalie, f. Bluhme.

J. H. Wegener, Student fra Herlufsholm 1825 (med Udmærkelse, den bedste af alle Aarets Studenter), cand. jur. (laud) $\frac{28}{4}$ 1830, studerede 1 Aar i Berlin for det Plessenske Stipendium, Volontær i Danske Kancelli Nov. 1831, Kancellist h. Generalprokurøren $\frac{9}{11}$ 1832, tillige i Danske Kancelli $\frac{15}{3}$ 1836 (ikke 1833), Kancellisekretær $\frac{12}{5}$ 1838, Sekretær hos d. kgl.

Kommissarius v. de 4 første Stænderforsamlinger, Kancelliraad $\frac{8}{4}$ 1840, Sekretær v. Guvernementet o. Fyen $\frac{1}{5}$ s. A., Justitsraad $\frac{10}{6}$ 1841, R. af Db. $\frac{6}{10}$ 1844, Afsk. m. Vartpenge og virkl. Etatsraad $\frac{27}{6}$ 1848, Amtmand o. Bornholms Amt $\frac{12}{10}$ 1849, Kammerherre $\frac{12}{8}$ 1851, Dbmd. $\frac{6}{10}$ 1853, R. af russ. St. Anna O. 2. Kl. $\frac{27}{7}$ 1856. Jvf. Leth og Wad, Dimitterede fra Herlufsholm, S. 206. — Hans Hustru var Datter af den bekendte Stænderdeputerede, Oberst Ludv. Fr. Brock (D. biogr. Lex. III, S. 92 ff.) og 2. Hustru Elisabeth Andrea, f. Lange.

Om *H. G. Castenschiold* og *G. Castenskjold* se D. biogr. Lex. III, S. 324 ff; Danm. Adels Aarb. 1889, S. 143 og 150.

J. T. Wegener, $\frac{27}{1}$ 1822 Artill.-kadet, $\frac{1}{10}$ 1826 Stykjunker, $\frac{1}{6}$ 1830 Sekltnt. (Anc. $\frac{1}{1}$ 1826), $\frac{1}{12}$ 1834 Prmltnt., i Sept. 1843 Gen.-Vognmester v. det holst.-lauenb. Forbunds-Kontingent under Troppesamlingen ved Lyneborg, $\frac{1}{1}$ 1845 Kapt. (Anc. $\frac{30}{9}$ 1841), $\frac{18}{9}$ 1846 R. af Db., under Krigen 1848 Chef for Trainvæsenet, 1849—50 Chef for et 12 Ø 's Granatbatt., hvormed han deltog i Slagene ved Fredericia og Isted, $\frac{4}{10}$ 1851 Dbmd., $\frac{13}{9}$ 1852 Chef f. 12. Bateria (2. Art.-Reg.), $\frac{16}{7}$ 1857 kar. Major (Anc. $\frac{11}{8}$ 1856), $\frac{23}{12}$ 1858 virkl. Major v. 1. Art. Reg., $\frac{15}{10}$ 1863 Kommandør f. d. kgl. Artilleris Stab, under Krigen 1864 Stabschef hos den højstkommand. Art.-Off. i Hovedkvarteret, $\frac{29}{3}$ 1864 kar. Oberstlnt., $\frac{11}{12}$ s. A. afskediget i Naade, Kommandant i Artill.s Kaserne p. Christianshavn (til $\frac{20}{10}$ 1885), $\frac{15}{6}$ 1866 kar. Oberst, $\frac{1}{8}$ 1870 tillige Gymnastikinspektør under Kultusministeriet (til $\frac{31}{12}$ 1886), $\frac{8}{4}$ 1876 Kammerherre. Jvf. Nationaltidende Nr. 3472 (1886). — Hans Hustru er Datter af Husfoged paa Augustenborg Hans Andreas Grotrian og Louise Augusta, f. Christensen.

Om *P. L. D. Flindt*, se F. Krogh, Dansk Adelskalender, S. 166; V. Richter, Jurid. Stat, (1881) S. 92.

C. C. Wegener, Landkadet $\frac{27}{4}$ 1828, Sekltnt v. Slesv. Kyr.-Reg. $\frac{1}{5}$ 1837 (Anc. $\frac{1}{1}$ s. A.), til 3. Drag. Reg. $\frac{1}{7}$ 1842, Prmlt. v. 5. Drag. Reg. $\frac{2}{3}$ 1848, deltog i Felittoget 1848 som Adjutant v. Kavall. Brig., kom derefter tilbage til 3. Drag. Reg. og deltog med dette i Felttogene 1849—50, dekoreret med en svensk Æ ressabel 1851, kar. Ritmester $\frac{6}{4}$ 1854 (Anc. $\frac{16}{8}$ 1851),

Skoleforst. v. 3. Drag. Reg. $^{30}/_8$ 1858, Eskadronschef $^{10}/_1$ 1862, R. af Db. $^6/_{10}$ s. A., deltog i Krigen 1864, Oberst og Chef f. 5. Drag. Reg. $^{21}/_9$ 1867, Dbmd. $^{25}/_7$ 1875, Afsked i Naade $^{14}/_{12}$ 1877. Jvf. Nationaltidende Nr. 3832 (1887). — Hans Hustru er Datter af Kammerherre, Oberst Anton Chr. Lillienkjold og Christiane Louise Pauline, f. Stemann.

C. L. F. Wegeners 1. Hustru var Datter af Professor ved Landbohøjskolen, Etatsraad S. H. O. Bagge, hans 2. Hustru af Grosserer F. B. Jacobs; hun var Enke efter Civilingeniør Herman Heinrich Robert Brandt, f. $^1/9$ 1846, † $^{27}/_8$ 1878.

Om *J. P. F. la Cour*, se Fr. Barfod, Slægten la Cour, Kbh. 1877.

Fremmede Adelslægter i Danmark.

Ved **Louis Bobé.**

III. von der Lühe.

Familien von der Lühe, der formenes at have taget Navn efter Elbens Biflod Lühe, hører til de ældste og anseteste meklenborgske Adelslægter. Allerede 1240 nævnes Reinardus de Lu som Vidne i Meklenborg, hvor Familien har været fast bopliende siden 1256 og ejet talrige Godser, bl. a. Költzow fra 1339 og Pantzow fra 1433. Byen og Distriktet Sülze ved Rostock (omfattende de i det følgende nævnte Godser Telkow, Költzow, Redderstorff, Schulenberg, Stormsdorff, Detmannsdorff, Gnewitz, Zarnewantz, Fahrenhaupt, Kneese og Liepen) blev i Aaret 1450 af Hertug Henrik X overdraget Brødrene Vicko og Claus von der Lühe som arveligt Lehn og var indtil 1768 i Familiens Eje. Slægten inddeles efter Godserne i fire Linjer A. Telkow, B. Schulenberg-Stormsdorff, C. Pantzow-Büttelkow og D. Költzow-Redderstorff. Af disse blomstre endnu de to første, der for Øjeblikket tilsammen tælle fyrretyve voxne Mænd. Disse to Liniers fælles Stamfader er Hans v. d. Lühe til Költzow, der levede ved Aar 1400; derimod er det, saa vidt